

Z MĚDĚNECKÉ HISTORIE

Benátčan

I když Měděnec se svými 910 metry nepatří mezi nejvyšší krušnohorské vrchy, krásný výhled odtud jistě potěší každého poutníka. Do velké dálky lze třeba spatřit na jihu a jihovýchodě vesnice i města až k Doupovským horám a veliký kus okolní krajiny v dalších stranách. Tenhle nádherný výhled však obyčejné smrtelníky před pěti sty lety k Měděnci nepřilákal. Byla to měď, jak můžeme z jeho názvu tušit, a dodnes je také celý vrch rozrytý opuštěnými štolami, které zde zůstaly jako památka po dávném dobývání tohoto kovu. Horník Hanes byl snad první, kdo se pod Měděnec tenkrát přistěhoval a postavil si tu obydlí. Byla to však spíše narychlo sbitá chatrč než nějaká bytelná chalupa. Při dešti pod její došky zatékalo, vítr se proháněl ve skulinách dřevěných stěn, a ještěže dříví bylo v okolním lese dost a dost, aby se uvnitř mohlo stále topit. Přesto si Hanes nestěžoval ani na svou dřinu, ani na chudobu, která jej provázela. Doufal totiž, že se mu brzy podaří najít bohaté ložisko mědi, a proto také rubal ve štole docela sám, nejspíš v obavě, aby se snad nemusel o nález s někým

dělit. Leč očekávané štěstí pořadne a ne přijít, a tak jediné živobytí poskytovaly rodině dvě kozy, které malá Terezka vyháněla denně na svah Měděnce, aby se tady napásly. Tou dobou už také počet obydlí pod Měděncem rostl a začalo zde vznikat celé hornické městečko. Se závistí pak poslouchal Hanes vyprávění jiných kovkopů, kteří už měď na svém dílci našli a pomalu bohatli. A jak sem přicházelo stále víc nových lidí, začalo se také hovořit o Benátčanech, kteří prý jediným pohledem svých uhrančivých očí dokázali nejen přesně určit místo, kde bylo možné drahý kov najít, ale také ho nějakým tajemným způsobem oddělit od hlusiny. Nakonec to došlo tak daleko, že si všichni začali stýskat, jak je každý Němec na obě oči slepý, zatímco Benátčané opravdu vidí. Tyhle historiky nemohl zatrpklý Hanes po čase ani vystát, zvláště když při své životní smůle ztratil i svou ženu, která se jednoho rána nezbudila. Možná by si v té chvíli sám dokonce sáhl na život nebýt Terezky. Ta jediná mu dokázala přece jen alespoň na chvíli zahnat chmury z čela, když se večer vracel skleslý ze šachty domů, ta jediná se postarala o skromnou krmi, o úklid v chaloupce i o to, aby se obě kozičky dosyta napásly. Přitom byla samý úsměv, celé dny si propěvovala, takže pro Hanese se stávala tím pravým pokladem, jako by mu nahrazovala bohaté naleziště v nitru Měděnce. Stalo se ovšem jednou, když se obě kozy popásaly na kopci a Terezka si zrovna natrhala svazeček kopretin, aby je doma dala do starého džbánu s uraženým uchem, že kde se vzal, tu se vzal stál vedle ní jakýsi snědý cizinec v černém plášti a špičatém klobouku. Děvčátko se ho nepolekalo, a sotva se ten vousáč na ně usmál, začalo mu vyprávět o svých starostech s kozami na pastvě, o smutku doma

bez maminky i o tatínkově zbytečné dřině v šachtě a chudobě. Až nakonec podalo tomu neznámému člověku svou kytíčku kopretin se slovy: „Ale zase tak chudí nejsme, abys věděl. A poněvadž se mi líbíš, dám ti tohle bohatství.“ „Máš opravdu zlaté srdíčko, Terezko,“ pohládl cizinec dívku po vlasech. Pak si od ní kytíčku kopretin s poděkováním vzal a řekl: „Také ti něco dám, ale bude to hlavně pro tvého tatínka; pojď jenom kousek se mnou.“ Poté zavedl Terezku po svahu k hustému maliní a svým tesákem, který měl u pasu, vyryl na zemi kolem sebe veliký kruh. „Tady ať tvůj tatík kope. Řekni mu, že jediné na tomto místě může skončit jeho smůla,“ prohlásil nakonec. Terezka celá udivená zírala na označené místo a chtěla se ještě něco zeptat, jenže ten neznámý člověk byl už tentam. A celá mrzutá, že se s ní ani nerozloučil, když si tak pěkně povídali, hnala raději kozy z pastvy domů, zvědavá, co její příhodě řekne otec, až se večer vrátí ze šachty. A hle, jakmile tatínkovi o svém setkání všechno podrobně vypověděla, Hanes ani neokusil brambory na loupáčku, ani se nenapil kozího mléka, ale popadl svůj krumpáč a překvapeně vykřikl: „Vždyť to byl jistě nějaký ten Benátčan, Terezko! Honem si musím k tomu maliní ještě teď pospíšit. Snad nám alespoň tohle místo přinese štěstí!“ To víte, že přineslo. Neboť právě tady otevřel Hanes nejbohatší sloj na celém Měděnci a brzy mohl žít se svou dcerkou bez starostí o živobytí v docela novém domku, který si v městečku postavil. Až do konce života potom oba s vděčností na neznámého Benátčana vzpomínali. Ale i když Terezka stále ještě dlouhá léta chodila s kozičkami na Měděnec, aby se tu popásly, nikdy už jejich dobrodince nespátřila.

Ivan Cáder